ESIOPETUKSEN VUOSISUUNNITELMA 2025-2026

KUSTAVI
SUOTORPAN PÄIVÄKOTI

Esiopetusikäisiä lapsia on Kustavin kunnassa lukuvuonna 2025-2026 viisi. Esiopetuksesta vastaa vs varhaiskasvatuksen johtaja Sirpa Isola-Virtanen 9/2025 asti ja varhaiskasvatuksen johtaja Maisa Kuusela 10/2025 alkaen.

Syyslukukausi to 14.8.-pe 19.12.2025 (87 työpäivää)
Syysloma ma 13.10.-su 19.10.2025
Kevätlukukausi ma 12.1.- pe 22.5.2026 (89 työpäivää)
Talviloma ma 16.2.- su 22.2.2026
Helatorstain jälkeinen pe 15.5.2026 ei ole esiopetusta

Esiopetuspäiviä on suunnitelman mukaan 2025–2026 176 työpäivää. Esiopetusta annetaan viitenä päivänä viikossa, keskimäärin neljä tuntia päivässä 8.30–12.30 välisenä aikana. Esiopetus toimii Suotorpan päiväkodin yhteydessä, samoin täydentävä varhaiskasvatus. Esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on oikeus esiopetuksen lisäksi annettavaan täydentävään varhaiskasvatukseen aamulla ennen klo 8.30 sekä iltapäivällä klo 12.30 jälkeen päiväkodin aukioloaikojen puitteissa.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 on tehty keväällä 2025 muutoksia, joissa on määritelty uudet tuen tarpeet; yksilökohtainen ja ryhmäkohtainen tuen tarve. Esiopetukseen osallistuvan lapsen huoltajille annetaan tietoa esiopetuksen opetussuunnitelmasta, esiopetuksen järjestämisestä, sekä esiopetuksen opiskeluhuollon toiminnasta. Näin edistetään myönteistä vuorovaikutusta ja voidaan puuttua lapsen mahdollisiin haasteisiin yhteistyössä huoltajan kanssa.

Esiopetus toimii suomenkielisen yksivuotisen esiopetussuunnitelman mukaisesti. Kustavin suunnitelmassa korostetaan saaristolaisuutta ja sen erityispiirteitä; lähiympäristön monimuotoisuus, paikalliset juhlat, tavat ja tarinat.

Esiopetuksen tehtävä, teemat ja tavoitteet

Kustavin esiopetus perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapset omaksuvat uusia tietoja ja taitoja vuorovaikutuksessa toisten lasten, opettajien, eri yhteisöjen ja lähiympäristön kanssa. Oppiminen on kokonaisvaltainen tapahtuma, jossa toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset ja ajattelu yhdistyvät. Lapset oppivat esiopetuksessa leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustuvassa toiminnassa yhteistyössä muiden kanssa.

Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen suotuisia kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Esiopetuksessa tuetaan ja seurataan fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, kognitiivista ja emotionaalista kehitystä sekä ennalta ehkäistään mahdollisesti ilmeneviä haasteita.

Opetusmateriaalina toimii Eläköön Eskari materiaalikokonaisuus. Lähtökohtana on kokonaisopetuksellinen periaate, joka tukee esiopetuslapsen kokonaisvaltaista kasvua,

kehitystä ja oppimista sekä tukee esiopetussuunnitelman mukaisten oppimiskokonaisuuksien käsittelyä. Materiaaliin kuuluu painettu kirja jokaiselle eskarilaiselle, digitaalinen materiaali sekä opettajan opas. Erilaiset leikit, pelit ja yhdessä tehtävät toiminnalliset harjoitteet kuuluvat materiaalin sisältöihin. Oppimiskokonaisuudet sisältävät kielellisten- ja matemaattisten valmiuksien lisäksi aiheita kasvuun ja kehitykseen, lähiympäristöön, luontoon, kotiseutuun ja arjenhallintaan sekä tunnetaitoihin.

Teemoja esiopetuskaudelle:

- Lähiympäristön ja saaristolaisluonnon merkitys ja tutkiminen, säännölliset retket luontoon
- Uimakoulu pyritään toteuttamaan viikon kestävänä jaksona
- Muskari torstaisin
- Erityisopettajan opetus perjantaisin; ryhmä- tai yksilöopetus, interventiot, konsultaatio
- Projektit syys- ja kevät kaudella lasten mielenkiinnonkohteiden mukaan
- Kokopäiväpedagogiikka
- Kirjastovierailut, kirjastonhoitajan satutuokiot säännöllisesti
- Kustavin kulttuuritarjontaan tutustuminen
- Tapa- ja siisteyskasvatus
- Draaman ja lattiatarinoiden avulla kieleen ja itseilmaisuun tutustuminen, pienten esitysten valmistaminen esim. päiväkodin juhliin
- Sosiaaliset ja tunnetaidot
- Leikin ja luovan toiminnan avulla lapsen myönteisen minäkuvan vahvistaminen ja onnistuneet oppimiskokemukset

Esiopetus on luonteeltaan eheytettyä opetusta, joka muodostuu eri laajuisista ja eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Yhteiset tavoitteet perustuvat eri tiedon- ja taidonaloista nouseviin, esiopetuksen kannalta oleellisiin opetuksen tavoitteisiin sekä laaja-alaiselle osaamiselle asetettuihin tavoitteisiin. Oppimiskokonaisuuksina toteutetun opetuksen tavoitteena on tukea lasten kokonaisvaltaista kehitystä ja hyvinvointia sekä tarjota monipuolinen perusta heidän osaamisensa edistymiselle. Leikki ja muut lapsille ominaiset tavat oppia ja työskennellä ovat opetuksen ja toiminnan lähtökohtana.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet:

Ajattelu ja oppiminen
Painotetaan tarinoiden merkitystä, sillä sana- ja käsitevaraston karttuminen edistävät muistin, ajattelun ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä. Tarinoille, lukemiselle, keskusteluille, kysymyksille ja pohdinnoille annetaan aikaa.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
Tutustutaan omiin juuriin sekä Kustavin paikalliseen historiaan, kulttuuriin ja erityisosaamiseen. Ajankohtaisia tapahtumia käsitellään lapsen kielellä ja lapsen kokemusmaailmaan liittäen. Lapsia kannustetaan jakamaan oman kulttuurin perinteitä ja kulttuurisia tapoja. Erilaisten kulttuuristen tapojen, myös eri uskontoihin pohjautuvien, tunteminen, ymmärtäminen ja hyväksyminen on osa yleissivistystä. Jokainen kulttuuri on yhtä arvokas.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Levon, liikkumisen ja ravinnon merkitystä korostetaan terveyttä ja yleistä hyvinvointia luovina
tekijöinä. Lasta kannustetaan liikkumaan monipuolisesti ja riittävästi. Lapsen kiinnostusta ruokaan ja terveyteen sekä hyvinvointiin herätetään aistikokemusten, tutkimisen ja osallisuuden kautta (ohjattu ruokailu). Harjoitellaan turvallista liikkumista liikenteessä.

Monilukutaito
Lapsia kannustetaan tutkimaan, käyttämään ja tuottamaan erilaisia viestejä. Niiden avulla opetellaan ilmaisua ja vuorovaikutusta ja niiden herättämiin ajatuksiin ja tunteisiin eläydytään yhdessä. Kehittyäkseen lapsi tarvitsee aikuisen mallia, rikasta tekstiympäristöä sekä lapsille soveltuvia kulttuuripalveluja.

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
Tieto- ja viestintäteknologian avulla tuetaan lasten vuorovaikutus- ja yhteistoimintataitoja, oppimisen taitoja sekä vähitellen kehittyvää kirjoitus- ja lukutaitoa. Mahdollisuudet kokeilla ja tuottaa itse edistävät lasten luovan sekä kriittisen ajattelun taitoja. Eläköön eskari – digimateriaalin, erilaisten digitaalisten oppimispelien, kuvien ottamisen sekä digitaalisten kuvien etsimisen ja tulkitsemisen avulla lapsi tutustuu turvallisesti ja ohjatusti tieto- ja viestintäteknologiaan.

Osallistuminen ja vaikuttaminen
Toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä lasten kanssa, jolloin he oppivat samalla hahmottamaan yhteisten sääntöjen, sopimusten ja luottamuksen merkitystä. Lasten osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja vahvistetaan esim. äänestysten ja erilaisten kokousten/lastenparlamenttien avulla. Lapsia kannustetaan auttamaan toisia ja pyytämään tarvittaessa apua sekä huolehtimaan lähiluonnosta.

Huoltajien ja lasten osallisuus

Lasta kuunnellaan ja havainnoidaan jatkuvasti ja toiminnan suunnittelussa huomioidaan lapsen toiveet ja mielenkiinnon kohteet. Lapsella on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ikä- ja kehitystasoisesti.
Huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä tärkeimmät tavoitteet ovat lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen. Huoltajien tietämys lapsesta yhdistetään ja kasvattajien ammatillinen tietämys ja osaaminen lapsen kehityksestä. Yhteistyö perustuu luottamukseen, kuunteluun, kunnioitukseen ja avoimeen keskinäiseen vuorovaikutukseen. Huoltajia osallistetaan toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen monipuolisin keinoin.

Yhteistyömuotoja:
- päivittäiset kohtaamiset ja keskustelut
- Daisy-järjestelmän kautta tapahtuva tiedonkulku ja yhteydenpito
- vanhempainillat
- vanhempien kanssa käytävät esiopetussuunnitelman mukaiset keskustelut
- vanhemmilta saatu palaute jatkuvassa vuorovaikutuksessa
- asiakastyytyväisyyskyselyt
- lasten osallisuus toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa erilaisin menetelmin
- lapsen havainnoiminen, kuuleminen sekä mielipiteiden, toiveiden ja kiinnostuksenkohteiden huomioiminen ikä- ja kehitystasoisesti

- informaatio huoltajille oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä sekä lapsen oikeudesta ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin ja tarvittaessa lapsikohtaiseen tuen muotoon (tuen muodoista jäljempänä)
- mikäli lapsella havaitaan tuen tarvetta tai lapsen hyvinvointi on vaarassa, tulee huoltajille antaa riittävästi tietoa lasta koskevien asioiden käsittelystä, tiedon saannista tai luovuttamisesta sekä salassapidosta

Moniammatillinen yhteistyö

Monialaisen yhteistyön tavoitteina ovat lasten hyvinvoinnin ja kehityksen turvaaminen sekä toimivan esiopetuksen toteutuminen. Näitä yhteistyötahoja ovat esimerkiksi neuvola, muu terveydenhuolto (mm. kasvatus- ja perheneuvola, terapeutit), koulu, lastensuojelu, järjestöt sekä kulttuuripalvelut yms.
Moniammatillisella perusopetuksen, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyöllä luomme joustavan ja yhtenäisen oppimisen polun.
Erityisopettaja vierailee päiväkodissa säännöllisesti kerran viikossa perjantaisin. Hänen työnkuvaansa kuuluvat mm. tuen tarpeiden arviointi ja tukimuotojen laatiminen, ryhmä- tai yksilöopetus, interventiot, konsultaatio, tiedonsiirto, mahdollinen leops:n laatiminen ja yhteistyö esiopettajan ja huoltajien kanssa.
Opiskeluhuoltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhuolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista. Yhteisöllinen opiskeluhuolto on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhuoltoa esiopetuksessa. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhuoltopalveluihin, joita ovat neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut.
Perusopetuksen kanssa tehdään yhteistyötä osallistumalla esim. yhteisiin laulu- ja liikuntahetkiin sekä toteuttamalla yhdessä erilaisiin pyhiin tai Kustavin kunnan perinteisiin liittyviä teemoja. Keväällä ennen kouluun ilmoittautumispäivää esikoululaiset käyvät pareittain tutustumassa kouluun ja 2. luokkalaiset tulevat silloin päiväkotivierailulle. Siirtymäpalaveri perusopetuksen kanssa keväällä.

Monipuoliset työtavat

Ohjattu ja lasten omaehtoinen leikki sekä havainnolliset, lasten aktiivisuutta ja luovuutta edistävät työtavat ovat olennainen osa esiopetuksen toimintaa. Työtapojen valintaa ja käyttöä ohjaavat esiopetukselle asetetut tehtävät ja tavoitteet sekä lasten tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Monipuolisilla työtavoilla tuetaan lasten kehitystä ja oppimista, heidän laaja-alaisen osaamisensa kehittymistä sekä vahvistetaan heidän sosiaalisia taitojaan. Esiopetuksessa työtavat ovat sekä oppimisen väline että opettelun kohde - vähitellen kehittyvä taito, jota lapset tarvitsevat oppimisen polulla.

Ilmaisun monet muodot
Esiopetuksen tehtävä on kehittää lasten ilmaisua musiikillisen, kuvataiteellisen, käsitöiden sekä suullisen ja kehollisen ilmaisun perustaitoja harjoittelemalla. Kulttuurin ja ilmaisun eri muotoihin tutustuminen vahvistaa lasten osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja sekä monilukutaidon kehittymistä.
Musiikillinen toiminta on monipuolista ja moniaistista, lapsille tarjotaan kokemuksia laulun, tanssin, liikkeen, soiton, kuuntelun ja oman musiikin luomisen avulla. Heidän

kanssaan lauletaan, lorutellaan, tutustutaan erilaisiin rytmi- ja kehosoittimiin, eri musiikkityyleihin ja peruskäsitteisiin. Lasten kanssa havainnoidaan äänen tasoa, kestoa, voimaa ja sointivärejä. Toimintakaudella 2025-2026 lapset osallistuvat joka viikko ohjattuun muskariin.
Kuvallisen ilmaisun kautta lapsella on mahdollisuus luovuuteen ja itseilmaisuun, hän tutustuu monipuolisesti erilaisiin materiaaleihin, välineisiin sekä tekniikoihin ja työtapoihin, hienomotoriset taidot ja silmän ja käden yhteistyö kehittyvät. Juhlapyhiin liittyvien töiden askartelemisen kautta syntyvä omakohtainen kokemus juhlaan valmistautumisesta ja juhlan odotuksesta. Opettelemme perinteiden kunnioittamista.
Suullinen ja kehollinen ilmaisu rikastuttaa lapsen mielikuvitusta, hän oppii leikkimään ja viestimään kielen ja kehon avulla. Opetuksessa hyödynnetään musiikkia, loruja, runoja sekä lasten kirjallisuutta. Ilmaisumuotoina voidaan käyttää esimerkiksi draamatoimintaa, sanataidetta ja tanssia.
Teemme yhteistyötä paikallisten kulttuuritoimijoiden sekä opetustoimen kanssa.

Kielten rikas maailma
Esiopetuksen tavoitteena on edistää lasten kielellistä kehitystä ja vuorovaikutustaitoja sekä vahvistaa heidän kiinnostustaan kieliin ja kulttuureihin; kielellisen tietoisuuden kehittäminen, itsensä ilmaiseminen, sanavaraston ja mielikuvituksen kehittäminen, loruilu ja riimittely, kirjaimiin, äänteisiin ja tavuihin tutustuminen, lukeminen, sadutus ja lukuleikit, lattiatarinat, kuuntelemaan oppiminen ja keskittymisen harjoitteleminen.
Teemme yhteistyötä kirjaston, paikallisten kulttuuritoimijoiden sekä opetustoimen kanssa.

Minä ja meidän yhteisömme
Esiopetuksen tavoitteena on edistää lasten mielenkiintoa yhteiskunnan, erityisesti lähiyhteisön toimintaan ja vahvistaa lapsen omaa osallisuutta toimintaympäristössä. Opetuksessa tuetaan lasten eettisen kohtaamisen ja ajattelun taitoja sekä tunnetaitojen kehittymistä. Lapset tutustuvat niin omaan kuin muihin kulttuureihin, katsomuksiin ja uskontoihin sekä niihin liittyviin tapoihin ja perinteisiin. Työtapoina korostuvat keskustelut sekä erilaiset eläytymisen menetelmät, kuten draama, musiikillinen ilmaisu, tarinat ja lattiatarinat.
Teemme yhteistyötä kirjaston, paikallisten kulttuuritoimijoiden ja yhdistysten, vanhusten palveluyksikön, elinkeinoelämän, seurakunnan sekä opetustoimen kanssa.

Tutkin ja toimin ympäristössäni
Esiopetuksen tehtävänä on tukea lasten matemaattisen ajattelun kehittymistä ja kiinnostusta matematiikkaan. Tehtävänä on myös vahvistaa lasten luonnontuntemusta ja luontosuhdetta sekä tutustua rakennettuun ympäristöön ja arjen teknologiaan.
Matemaattisia taitoja kehitetään toiminnallisesti, leikkien ja eri aisteja käyttäen erilaisissa oppimisympäristöissä ja arjen tilanteissa. Kehitetään lapsen ongelmaratkaisutaitoja, luokitellaan, vertaillaan, tutustutaan lukukäsitteeseen, lukujonoon ja numeroihin, tason ja tilan hahmottamiseen, suhde- ja sijaintikäsitteisiin, geometriaan ja mittaamiseen sekä ja aikakäsitteisiin.
Ympäristökasvatus tarjoaa lapasille luontokokemuksia sekä mahdollisuuden tutkia ja tutustua kasveihin, eläimiin ja luonnon ilmiöihin eri vuodenaikoina eri aistien ja havaintovälineiden avulla. Luodaan pohja kestävälle kehitykselle ja lapsia ohjataan huolehtimaan lähiympäristöstä ja sen viihtyisyydestä.
Hyödynnämme monipuolisesti lähiympäristöä; lähimetsät eri vuodenaikoina, rakennettu lähiympäristö, maatilat, kulttuuritarjonta, saaristoluonto

Kasvan ja kehityn
Esiopetuksen tehtävänä on luoda pohja terveelle, hyvinvoivalle ja liikunnalliselle elämäntavalle, kehittää lasten tietämystä terveydestä ja turvataidoista sekä edistää kestävään elämäntapaan kuuluvia ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumuksia.
Liikkumisen ja liikuntaleikkien avulla lasten sääntöjen noudattamisen ja yhdessä toimimisen taidot kehittyvät, motoriset taidot, kehonhallinta ja tasapaino sekä oman kehon hahmottaminen vahvistuu. Tasapainotaitoja harjoitellaan pysähtymisleikkien ja taitoratojen avulla. Liikkumistaitoja edistetään kierimällä, kiipeämällä, hyppimällä, juoksemalla yms. Välinekäsittelyä harjoitellaan työntämällä, vetämällä, heittämällä ja vierittämällä monipuolisesti eri välineitä. Hyödynnämme liikunnassa vuosikelloa, monipuolisia välineitä, ympäristöjä ja työtapoja. Koulun jumppasali on käytössä joka toinen tiistai.
Ruokailutilanteista luodaan viihtyisiä ja lapsia ohjataan hyviin tapoihin, erilaisten ruokien maistamiseen sekä monipuoliseen ja terveyttä edistävään syömiseen. Lapsille korostetaan levon merkitystä vireystilaan hyvään oloon.
Lapsia ohjataan turvalliseen elämään, arvostavaan kohteluun ja koskemattomuuteen keskustelemalla turvallisuuden tunteesta, tunteista, avun pyytämisestä, turvataidoista, lähiympäristön turvallisuudesta ja liikennesäännöistä.
Lasten kanssa pohditaan myös kohtuullisen kuluttamisen merkitystä ja kierrätystä.

Arviointi

Arvioinnin avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta sekä tuetaan kunkin lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Arviointi perustuu havainnointiin, pedagogiseen dokumentointiin, arviointipäätelmiin ja palautteeseen. Arviointiin osallistuvat opettajan lisäksi lapset, huoltajat ja muu henkilöstö. Opettaja hyödyntää lapsen tietoja esiopetusryhmän toiminnan suunnittelussa. Suunnittelussa käytetään lapsikohtaista esiopetuksen oppimissuunnitelmaa. Seurannan kohteena on lasten työskentely, käyttäytyminen ja heidän oppimisensa edistyminen eri tiedon- ja taidon aloilla. Lapsia ohjataan itsearviointiin. Heitä rohkaistaan kuvaamaan, mistä he esiopetuksessa pitävät, missä ovat omasta mielestä onnistuneet ja mitä he mahdollisesti haluaisivat opetella jatkossa.
Siirtymävaiheessa alakoulun opettajan tulee tietää kunkin lapsen esikouluajan työskentelystä, kehityksen ja oppimisen etenemisestä. Tämä varmistetaan yhteistyössä esiopetuksen, koulun henkilöstön ja vanhempien välisellä yhteistyöllä. Lapsille annetaan lukuvuoden päätteeksi esiopetuksen osallistumistodistus.

Esiopetuksen tuki

Laadukas esiopetus on perusta lapsen kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. Oppimisen tai esiopetukseen osallistumisen vaikeuksia ehkäistään ennakolta esimerkiksi monipuolisilla työtavoilla ja pedagogisilla menetelmillä, rakenteellisilla järjestelyillä sekä huomioimalla sekä ryhmän että yksittäisen lapsen tarpeet.
Lapsella, jolla on vaikeuksia osallistua esiopetuksessa annettavaan opetukseen, on oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja lapsikohtaisia tukitoimia oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tueksi. Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Riittävän varhain aloitetut ryhmäkohtaiset tukimuodot tukevat lapsia oppimisessa ja esiopetukseen osallistumisessa.
Lapsikohtaiset tukitoimet suunnitellaan, järjestetään ja päätetään lapsen edun mukaisesti viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä. Lapsen edun selvittäminen

edellyttää lapsen näkemyksen huomioon ottamista kaikissa häntä koskevissa asioissa. Lapsen näkemys otetaan huomioon lapsen iän ja kehityksen mukaisesti.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Ryhmäkohtaisia tukimuotoaja ovat yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Ryhmässä toteutettavat tukimuodot mahdollistavat myös vertaisoppimisen, osallisuuden ja osallistumisen esiopetuksen toimintaan.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen järjestäminen ei edellytä lapsikohtaista arviota, suunnitelmaa tai hallintopäätöstä, vaan niiden toteuttaminen on suunniteltava osana esiopetuksen toimintaa huomioiden riittävä resursointi siten, että ryhmäkohtaisia tukimuotoja voidaan järjestää lasten tarpeiden mukaisesti.

Opettajan antaman yleisen tukiopetuksen tavoitteena on tukea lasten oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Esiopetuksessa yleinen tukiopetus tarkoittaa esiopetusryhmän toiminnan eriyttämistä, ja sitä annetaan pääsääntöisesti joustavissa pienemmissä ryhmissä esiopetusryhmän lasten tuen tarpeiden mukaisesti. Yleistä tukiopetusta annetaan eriyttäen joustavissa pienryhmissä ja se kohdentuu ensisijaisesti oppimiskokonaisuuksiin. Yleistä tukiopetusta järjestetään pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti ja suunnitelmallisesti, mutta myös ennakoivasti ja sillä voidaan vastata lasten sairaspoissaoloista.

Opettajan antaman opetuskielen tukiopetuksen tavoitteena on lasten opetuskielen taidon vahvistaminen, mikä tukee lasten oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Opetuskielen tukiopetus on kielitietoista opetusta. Opetuskielen tukiopetusta järjestetään pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti ja suunnitelmallisesti lasten tarpeiden pohjalta siten, että mahdollisimman moni lapsi voi hyötyä siitä.

Erityisopettajan antamalla opetuksella muun opetuksen yhteydessä tarkoitetaan erityisopettajan antamaa ja erityispedagogiseen osaamiseen perustuvaa opetusta, joka tukee oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä kohdennetaan sellaisiin koko ryhmän tasolla havaittuihin tuen tarpeisiin ja vaikeuksiin, joihin voidaan vaikuttaa erityisopettajan samanaikaisesti tai yhteisopetuksena tarjotulla tuella ja opetuksella.

Lapsikohtaiset tukitoimet

Lapsella on oikeus saada lapsikohtaisia tukitoimia viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä. Lapsikohtaisia tukitoimia annetaan yksilölliseen tarpeeseen perustuen ja säännöllisesti. Lapsi voi saada useampia lapsikohtaisia tukitoimia tuen tarpeidensa mukaisesti ja ne järjestetään tuen tarpeen arvioinnin ja tukea koskevan päätöksen perusteella lapsen etu huomioon ottaen.

Erityisopettajan antama opetus on säännöllistä, pitkäkestoista ja suunnitelmallista lähtökohtana lapsen yksilölliset tarpeet. Kun erityisopettajan opetus annetaan pienryhmässä, se on muodostettu lapsikohtaisen tuen toteuttamiseksi ja erityisopettajan antaman opetuksen mahdollistamiseksi. Erityisopettajan antama opetus lapsikohtaisena tukitoimena voidaan toteuttaa myös yksilöopetuksena, jos se on lapsen tuen tarpeiden kannalta tarkoituksenmukaista.

Lapsikohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut ja apuvälineet mahdollistavat lapsen osallistumisen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiseen opetukseen. Tulkitsemispalveluilla tarkoitetaan viittomakielellä tai muilla kommunikaatiomenetelmillä annettavia tulkitsemispalveluita.

Lapsikohtainen avustaja tukee lapsen osallistumista ryhmän toimintaan yhdessä ryhmän muun henkilöstön kanssa. Avustaja voi esiopetustoiminnan aikana auttaa myös muita

lapsia, jotta esiopetuksen opettaja voi opettaa lasta hänen yksilölliset tarpeensa huomioiden.
Lapsikohtaisten apuvälineiden avulla tuetaan lapsen mahdollisuuksia oppia ja toimia esiopetusryhmässä opetukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
Lapsikohtaisten tukitoimien toteuttamisessa tulee tehdä opettajien ja esiopetusryhmän muun henkilöstön välistä yhteistyötä, ja se voi edellyttää erityisopettajan konsultaatiota.
Tukitoimien suunnittelussa ja toteutuksessa voidaan hyödyntää myös monialaista yhteistyötä ja muiden asiantuntijoiden kuin esiopetuksen toimipaikan erityisopettajan konsultaatiota.

Kustavin esiopetuksessa järjestetään laadukasta ja monipuolista, lapsen tarpeet huomioivaa esiopetusta. Lapsen tarvittava tuki järjestetään inklusiivisesti pääasiallisesti omassa lapsiryhmässä. Lapsen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on lähtökohtana tuen tarpeen arvioinnissa.
Opiskeluhuoltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena monialaisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhuolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista.
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tuen toteuttamista koskevat suunnitelmat kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Lapsen siirtyessä esiopetukseen, perusopetukseen tai vaihtaessa ryhmää, pidetään tiedonsiirtopalaveri ja mukana siirtyvät myös tuen osalta tarvittavat tiedot lapsesta.
Perusopetuksen aloittamisen vuotta säädettyä myöhemmin sekä varhennetun oppivelvollisuuden
päätöksenteossa ja toteutuksen suunnittelussa tehdään tiivistä yhteistyötä huoltajan ja perusopetuksen kanssa.
Sairaalaopetuksen järjestämisessä ja konsultaatiopalvelun toteuttamisessa tehdään tiivistä yhteistyötä huoltajan sekä hoidosta vastaavan sairaalan tai muun erikoissairaanhoidon toimintayksikön kanssa.